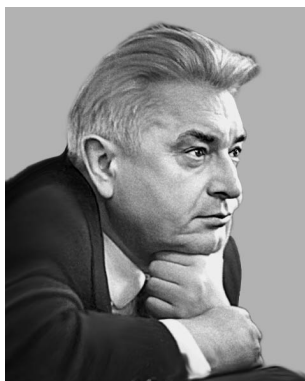

О. В. Мишанич, Г. П. Герасимова

Дмитерко Любомир Дмитрович

ДМИТЕРКО Любомир Дмитрович (05(18). 03. 1911, м. Винники, нині підпорядк. Львів. міськраді – 02. 10. 1985, Київ) – письменник, драматург. Член СПУ (1935). Державна премія України ім. Т. Шевченка (1979) за книжки поезій «Основа» і «Світе мій» (обидві – 1978). Навч. у Кам'янець-Поділ. ІНО (нині Хмельн. обл.; 1928–29), на сценар. курсах при Київ. кіноінституті (1930). Тоді ж вийшли його перші зб. поезій «Іду!» (1930), «Товтри» (1931) та оповідань «Вітер зі Сходу» (1930), піддані критиці за «ідеол. невитриманість». Працював ред. (1931–34), нач. сценар. відділу (1946–47) Київ. кіностудії худож. фільмів. 4 лютого 1933 заарешт. у справі УВО, звільн. 25 березня того ж року. Під час війни – військ. кор. Як один із кер. СПУ на поч. 50-х рр. брав участь у офіціоз. викривал. кампаніях, активно провадив ортодокс. партійну лінію. Від 1962 очолював ред. ж. «Вітчизна», у якому тоді надруковано такі «крамольні» твори, як «Собор» О. Гончара, «Мальви» Р. Іваничука, «Південний комфорт» П. Загребельного. Автор зб. поезії «Проліски» (1954), «В обіймах сонця» (1958), «Земля моя» (1960), «Київські кручі» (1962), «Муза в шинелі» (1967), «Причетність» (1975), «Крутий поріг» (1983). Поезія Д. – декларативна, оспівує ратні і трудові подвиги народу, боротьбу за мир, братерство й дружбу народів, славить партію. П'єси «Генерал Ватутін» (1947), «Навіки разом» (1950), «Дівоча доля» (1960), «Вогневі рубежі» (1984) ставилися у багатьох театрах України. У зб. «Новели» (1955), романах «Розлука» (1957), «Крізь дні і ночі» (1969), «Останні кілометри» (1972), «Міст через прірву» (трилогія, 1962–66), повісті «Кроки на шляху» (1967) Д. відтворив події 2-ї світової війни, показав становлення молодого покоління. Писав з позицій соцреалізму. Усі зазначені книги видано у Києві. За сценаріями Д. на Київ. кіностудії худож. фільмів знято водевіль «Роки молодії» (співавт., 1942, реж. Г. Грічер-Черіковер), істор. стрічки «Полум'я гніву» (1955, реж. Т. Левчук) і «Олекса Довбуш» (співавт.,

1959, реж. В. Іванов). Окремі твори Д. перекладено болгар., груз., литов., нім., польс., рос., румун., угор., чеською мовами. На будинку, де він жив у Києві, на вул. К. Лібкнехта (нині Шовковична), № 34/32 встановлено мемор. дошку.

Основні твори

Драматичні твори. 1958; Наречена: Повісті та новели. 1959; Обпалені громами: Роман. 1962; Планета в теплих долонях: Роман. 1963; Вибране: У 2 т. 1963; Вечірня зоря: Роман. 1965; Твори: У 4 т. 1981–82; Незакінчена розмова: Спогади, літ. спадщина. 1987 (усі – Київ).

Державний архів

ЦДАМЛМ. Ф. 596.

Рекомендована література

1. Кузякина Н. Любомир Дмитерко. К., 1951;
2. Дубина М. Творчість Любомира Дмитерка. К., 1977;
3. Єфімов Л. Любомир Дмитерко в житті і бронзі // Вітчизна. 1996. № 3/4;
4. ДТ. 2001, 17–23 берез.;
5. Рубльов О. С. Невідомі документи до біографії Л. Д. Дмитерка: за матеріалами його слідчої справи 1933 р. // Укр. археогр. щорічник. К., 1999. Вип. 3/4;
6. Горинь Б. Не тільки про себе. К., 2006. Кн. 1.

Бібліографічний опис:

Дмитерко Любомир Дмитрович / О. В. Мишанич, Г. П. Герасимова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-22014>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).